

Anti- pestprotocol obs De Tandem

juni 2014

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

Doelen van het anti-pestprotocol en ondertekening

Deel 1 Theorie over pesten

Cyberpesten

Betrokkenen bij het pesten

Signalen voor ouders

Deel 2 Anti-pestprotocol De Tandem

Preventieve maatregelen

Repressieve maatregelen

Concrete pedagogische invulling

Deel 3 Bijlagen

Bijlage 1; Adviezen aan ouders

Bijlage 2; Anti-pest contract

Bijlage 3; Anti-pest contract met pictogrammen

Bijlage 4; Individueel anti-pest contract

Bijlage 5; OPOA gedragscode

Inleiding

In de schoolgids van obs De Tandem staat beschreven dat we er sterk aan hechten dat iedereen met plezier naar school gaat. We zien dit namelijk als belangrijkste voorwaarde om optimaal te kunnen presteren. Om dit plezier te kunnen waarborgen is het van belang dat de kinderen leren met andere kinderen om te gaan. Ze leren mede verantwoordelijkheid te dragen voor elkaars welbevinden. De kinderen op De Tandem leren omgaan met belangrijke waarden en normen zoals die gelden in onze samenleving. Respect hebben voor andere culturen, zienswijzen, opvattingen en gedragingen, zijn waarden die wij graag willen uitdragen. Als school leggen we er steeds de nadruk op dat de kinderen mede verantwoordelijk zijn voor het feit of hun medeleerlingen met plezier naar school (blijven) gaan.

Omdat het wel eens voorkomt dat dit plezier wordt weggenomen doordat een kind gepest wordt, hebben we een protocol opgesteld over het pesten bij ons op school. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er een ongewenste situatie of pestgedrag voorkomt, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Dit anti-pestprotocol geeft aan hoe we omgaan met het pestgedrag van kinderen en de gepeste. Via dit protocol wil de school alle betrokkenen attenderen op de ernst van het pestprobleem. Dit pestprotocol moet dus mede bijdragen aan een veilige school voor onze kinderen.

Het protocol bestaat uit drie delen. Het eerste deel is een algemeen gedeelte waarin wordt uitgelegd wat volgens ons pesten is. In het tweede gedeelte wordt ons pestprotocol uitgelegd en nader verklaard. Het laatste gedeelte zijn de bijlagen, waarin het anti-pestprotocol daadwerkelijk te vinden is en waar verdere informatie over het onderwerp te vinden is.

De Tandem behoort tot de stichting OPOA. De scholen onder de stichting OPOA hanteren de landelijke richtlijnen t.a.v. het omgaan met pestgedrag en het veiligheidsbeleid. Daartoe is een protocol en een gedragscode op stichtingsniveau aanwezig. Zie bijlage 5.

Doelen van het anti-pestprotocol en ondertekening

Samenvattend zijn dit de doelen van dit anti-pestprotocol:

- ❖ Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- ❖ Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- ❖ Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
- ❖ Leerkrachten, de medezeggenschapsraad, de directie en kinderen van de leerlingenraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol van obs De Tandem.

Getekend namens

naam:

datum:

directie :

voorzitter medezeggenschapsraad:

ouderraad:

leerlingenraad:

Deel 1: Theorie over pesten

Wat is nu pesten? Pesten wordt vaak verward met plagen. Maar er zit een wezenlijk verschil tussen beiden. De verschillen tussen pesten en plagen zijn als volgt:

Bij plagen:

- is sprake van incidenten en van een gelijke machtsverhouding;
- is er geen winnaar of verliezer;
- is het slachtoffer in staat zichzelf te verdedigen en loopt het geen (blijvende) lichamelijke en / of geestelijke schade op.

Bij pesten daarentegen:

- is sprake van een zekere systematiek of regelmaat en van een ongelijke machtsverhouding;
- is de pester de spreekwoordelijke winnaar en het slachtoffer de verliezer;
- kan het slachtoffer niet (meer) voor zichzelf opkomen en loopt het blijvende lichamelijke en / of geestelijke schade op.

Daarmee is het verschil tussen pesten en plagen meteen duidelijk. Bij plagen is er sprake van incidenten, pesten daarentegen is systematisch. Hiermee hangt ook het verschil in macht samen. Bij plagen is er sprake van een gelijke en bij pesten is er een ongelijke machtsverhouding. Bij plagen hebben de beide partijen een gelijke of een bijna gelijke macht. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld en is er een 'spreekwoordelijke' winnaar (de pester) en een verliezer (de zondebok). Ook loopt het slachtoffer bij plagen geen blijvende psychische en/of fysieke schade op. Plagen en geplaagd worden is niet slecht voor de ontwikkeling van een kind. Het leert voor zichzelf opkomen en alert te reageren. Bij pesten is dit niet het geval. Gepest worden heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer. (Van der Meer, 1993).

Er zijn verschillende voorbeelden van pestgedrag. Zo kun je pestgedrag onderverdelen in verbaal, fysiek, intimidatie, isolatie en vernieling. Deze voorbeelden kunnen weer allemaal onderverdeeld worden.

Verbaal:

Vernederen / Schelden / Dreigen / Belachelijk maken / Bijnamen geven

Fysiek:

Trekken en duwen / Schoppen en laten struikelen / Krabben, bijten en haren trekken

Intimidatie:

Schaduwen of opwachten / Val opzetten, doorgang versperren en klem zetten / Dwingen tot afstand van eigendommen / Dwingen tot bepaalde handelingen

Isolatie:

Steun zoeken bij andere kinderen voor buitensluiting slachtoffer / Uitsluiten van activiteiten

Vernielen en stelen:

Afpakken, beschadigen of het kapot maken van persoonlijke eigendommen

Cyberpesten

Met de opkomst van de digitale wereld, dient zich ook een nieuwe vorm van pesten aan. Het cyberpesten is erg in opkomst. Doordat het internet vele mogelijkheden biedt, zijn er ook verschillende manieren van het cyberpesten. Het kan gaan om kwetsende of bedreigende e-mails. Of het lastig vallen via digitale sociale netwerken als Facebook of via Twitter of Whatsapp. Het venijnige van cyberpesten is dat het anoniem kan gebeuren en dat het daardoor ook harder en bedreigender is dan gewoon pesten. Mocht er daadwerkelijk sprake zijn van digitaal pesten, dan wordt de school op de hoogte gebracht via bewijsmateriaal. Het is belangrijk dat er bewijsmateriaal is. Bewaar alles waaruit blijkt dat het kind gepest wordt. Denk hierbij aan uitgeprinte of opgeslagen documenten. Dat kan handig zijn bij het oplossen van het probleem.

Bij cyberpesten wijst de school de ouders op de mogelijke route die ze kunnen volgen:

- * neem eerst contact op met de groepsleerkracht of de vertrouwenspersoon.
- * gebruik de computeruitdraaien als bewijsmateriaal
- * doe zo nodig aangifte (van *stalking*) bij de politie.

Betrokkenen bij het pesten

Bij het pesten hebben we te maken met verschillende betrokkenen. Als eerste is er natuurlijk het gepeste kind. Sommige kinderen hebben meer kans op gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken, maar heeft vaker te maken met vertoond gedrag. Denk hierbij aan de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop die worden geuit.

Voor De Tandem is het belangrijk om vooral op dit gebied veel aandacht te besteden aan het pesten en het gepeste kind. Veel kinderen die gepest worden hebben een beperkte weerbaarheid. Zij zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat ook uit. Vaak zijn ze angstig en onzeker in de groep en durven ze weinig of niets te zeggen. De angst en onzekerheid kan verder worden versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het kind in een vicieuze cirkel terecht komt, waar het zeker zonder hulp niet uitkomt. Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter opschieten met volwassenen dan met hun leeftijdsgenootjes.

Kinderen die pesten zijn vaak fysiek de sterken uit de groep. Daardoor kunnen ze het zich permitteren zich agressiever op te stellen. Ze reageren dan ook met een dreiging van geweld of de indirecte inzet van geweld. Pesters lijken in eerste indruk vaak populair te zijn in de klas, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af op een negatieve manier.

Pesters hebben feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn. Aan de groep die niet betrokken is bij het pesten wordt een duidelijke boodschap afgegeven: je bent voor me, of je bent tegen me. Vanuit deze boodschap gaat een grote dreiging. Ben je immers tegen, dan loop je groot risico het volgende slachtoffer te worden en dat wil natuurlijk niemand.

Behalve de pester en het gepeste kind heb je ook te maken met de zwijgende middengroep. Tot deze groep behoort het overgrote deel van de kinderen. Dat zijn de kinderen die niet direct betrokken zijn bij het pesten. Sommige kinderen blijven op afstand en anderen doen incidenteel mee. Dit zijn de zogenaamde 'meelopers'. Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt, of niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe omgeving. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf slachtoffer te worden van het pesten.

Signalen voor de ouders

Er wordt vaak gezegd dat ouders van gepeste kinderen soms het probleem vergroten, of dat ze te beschermend zijn. Deze ouders krijgen dus de schuld van het gepest worden van hun kinderen. Maar geen enkel kind vraagt erom gepest te worden en geen enkele ouder wil dat zijn of haar kind wordt buitengesloten. Hoe weet je als ouder dan of je kind zelf pest of gepest wordt?

Ouders van gepeste kinderen kunnen letten op:

- Je kind gaat niet meer graag naar school.
- Je kind brengt nooit vrienden mee naar huis.
- Schoolresultaten worden slechter door gebrek aan concentratie.
- Je kind verliest regelmatig spullen.
- Je kind vertelt dikwijls dat zijn spullen zijn vernield.
- Je kind klaagt vaak over hoofd- of buikpijn.
- Je merkt ineens veel blauwe plekken bij je kind.
- Je kind slaapt moeilijker.
- Je kind krijgt geen uitnodigingen voor verjaardagsfeestjes.

Ouders van een pester kunnen het volgende merken:

- Een kind dat opvallend stoer doet en vertelt over hoe populair hij/zij is.
- Een kind dat erg tegendraads en opstandig is en steeds zijn/haar zin wil doordrijven.
- Een kind dat nooit vertelt wat hij/zij doet en waar hij is.
- Een kind dat vaak kwaad spreekt over andere kinderen.
- Een kind dat zichzelf erg goed vindt.
- Een kind dat eerder gevreesd dan geliefd is in de groep.

Deel 2: pestprotocol De Tandem

Voor het maken van het pestprotocol hebben we vastgehouden aan verschillende uitgangspunten. Dit zijn de uitgangspunten bij het opstellen van het pestprotocol:

1. Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school voor zowel het gepeste kind, de pester, de groep kinderen daar om heen, de leerkrachten en de ouders.
2. De school heeft de verplichting zich in te spannen om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en niet wordt geaccepteerd.
3. Leerkrachten en andere betrokkenen moeten alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en andere betrokkenen duidelijk actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft ten allen tijde liggen bij de leerkrachten.
4. Indien pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, voert de school de uitgewerkte procedure uit.

De inhoud van het pestprotocol.

Het pestprotocol van De Tandem vormt de verklaring van de leerkrachten, de ouders en de kinderen van onze school, waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en volgens een vooraf bepaalde handwijze aanpakt. De Tandem wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn. Dit betekent dat onze school en alle betrokkenen expliciet stelling nemen tegen pestgedrag en concrete maatregelen nemen indien pestgedrag toch voorkomt.

De belangrijkste regels voor het pestprotocol op De Tandem zijn:

1. We beoordelen niemand op het uiterlijk.
2. We zijn aardig voor elkaar.
3. We vragen elkaar netjes of we iets mogen lenen.
4. We lachen elkaar niet uit.
5. We schelden elkaar niet uit.
6. We roddelen niet over elkaar.
7. We praten met elkaar.
8. We luisteren goed naar elkaar.
9. We bedreigen elkaar niet.
10. We doen elkaar geen lichamelijke of geestelijke pijn.

Om een duidelijke lijn uit te zetten met betrekking tot de aanpak van het pestprobleem is er gekozen voor verschillende maatregelen. Zo zijn er de preventieve maatregelen (ter voorkoming van het probleem) en de repressieve maatregelen (onderdrukkende maatregelen, het probleem is gesignaleerd).

Preventieve maatregelen:

1. Aan het begin van het schooljaar wordt er aandacht besteed aan het groepsproces. De schoolregels staan centraal en worden samen met de kinderen vertaald naar de klassenafspraken. Wij vinden het belangrijk dat alle regels positief geformuleerd worden. Hierbij wordt het onderling pesten en plagen besproken en wordt er klassikaal stil gestaan bij het anti-pest contract. Dit wordt besproken en gezamenlijk ondertekend. Het contract, zie bijlage, krijgt een permanente plek in de klas.
2. Indien de leerkracht het nodig acht, besteedt hij/zij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek.
3. Als leerkracht laat je duidelijk in de groep merken dat je pestgedrag niet accepteert en dat je serieus met het probleem omgaat.
4. Door middel van het geven van lessen uit de methode "Kinderen en hun sociale talenten" willen we dat kinderen deel uit willen en kunnen maken van een gemeenschap en dat ze hier een actieve bijdrage aan kunnen geven (= actief burgerschap). Ook wil De Tandem dat het kind leert omgaan met waarden en normen welke van belang zijn voor een prettig, sociaal klimaat.
5. Voor alle groepen hanteren we het leerlingvolgsysteem SCOL. Tweemaal per jaar vullen de leerkrachten (en de kinderen van groep 6 t/m 8) het in. De resultaten worden samen geanalyseerd met de IB'ers.

Repressieve maatregelen:

1. Een ieder draagt de verantwoording om alle kinderen in alle gevallen op ongewenst (pest) gedrag te wijzen en stelling te nemen tegen dit pestgedrag. Gesignaleerd pestgedrag wordt gemeld bij de verantwoordelijke groepsleerkracht. Deze bespreekt het pestgedrag met de betrokken kinderen.
2. Als er sprake is van herhaald pestgedrag binnen de groep, dan wordt dat met de betrokken kinderen besproken. Dit gesprek staat niet op zichzelf, maar dient regelmatig te worden herhaald om controle te houden over het gedrag. Van deze gesprekken worden aantekeningen gemaakt in het kinderdagboek van de betrokken kinderen in zijn digitale dossier. Vervolgens gaat dit probleem terug naar de klas en wordt het daar weer besproken.
3. Indien het pestgedrag aanhoudt worden de ouders uitgenodigd op school om het probleem te bespreken. De pester wordt betrokken in dit gesprek. De consequenties zullen aan de ouders worden voorgelegd.
4. Indien het probleem zich blijft herhalen, meldt de leerkracht dit aan de directeur. De directeur houdt de IB'er op de hoogte. De directeur gaat in gesprek met de pester en ondertekent nu het individuele contract uit het pestprotocol met de desbetreffende pester inclusief de sancties die volgen op een volgende overtreding. Dit zijn sancties voor het kind zelf en een gesprek met de ouders op school. Ook dit wordt gemeld in het kinderdagboek van het kind.
5. Het team wordt op de hoogte gesteld van de 'laatste waarschuwing' die is gegeven aan de pester, zodat iedereen er alert op kan reageren en handelen.
6. In het ergste geval, als de veiligheid en het welbevinden van de kinderen in het gedrang is, kan er overgegaan worden tot een tijdelijke time-out van de pester uit de groep waarin hij zit of van de lessen op school.

Concrete pedagogische invulling

Alle betrokkenen op De Tandem zullen handelen volgens de richtlijnen van dit protocol. Wij beseffen echter dat formulieren en procedures op zichzelf niet leiden tot het verdwijnen van het ongewenste pestgedrag. Wel is het belangrijk om duidelijk te beschrijven wat er gebeurt en wat er wordt gedaan aan de bestrijding/oplossing van dit probleem.

De Tandem wil graag kennisnemen van problemen van kinderen. We willen graag dat kinderen en/of ouders pestgedrag melden. De groepsleerkracht is hiervoor het eerste aanspreekpunt. Daarnaast heeft de school ook twee contactpersonen waar men terecht kan. Dit kan zowel openlijk als anoniem. Dit kan pestgedrag zijn dat het kind zelf treft of pestgedrag dat kinderen naar anderen signaleren.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken op onze school kunnen kinderen en volwassenen, als er zich een ongewenste situatie of pestgedrag voorkomt, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen, hulp te bieden en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Hulp aan het gepeste kind

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is meestal eenzaam en slachtoffer. Het heeft recht op professionele zorg d.m.v. aandacht en tijd vanuit school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de opgedane ervaringen centraal. De methode "Kinderen en hun sociale talenten" en de SCOL, sociale competentie observatie lijst, bieden daartoe handreikingen.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

✓ Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
✓ Nagaan hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
✓ Het kind in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren. Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
✓ Zoeken en oefenen van een andere reactie; bijvoorbeeld: je niet afzonderen.
✓ Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
✓ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
✓ Sterke kanten van het kind benadrukken.
✓ Belonen (schouderklopje) als het kind zich anders/beter opstelt.
✓ Praten met de ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester(s).
✓ Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
✓ Terugkoppeling naar de ouders

Hulp aan de pester

De pesters hebben ook recht op hulp. Zij zijn niet in staat om op een normale wijze met anderen om te gaan en hebben daar hulp bij nodig. Deze hulp is terug te vinden bij de repressieve maatregelen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

✓ Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten. (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
✓ Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
✓ Excuses aan laten bieden.
✓ In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
✓ Pesten is verboden: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest, belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
✓ Het kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
✓ Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
✓ Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
✓ Inschakelen hulp: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD, etc.
✓ Terugkoppeling naar de ouders

Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers

De zwijgende middengroep is van cruciaal belang in de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Het is belangrijk om deze groep te mobiliseren, niet alleen door de leerkracht, maar ook door de ouders en/of de vertrouwenspersonen.

Hulp aan de ouders

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het pesten. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind.

De ouders van de pesters moeten op de hoogte worden gebracht van het pesten. Wij vinden het belangrijk ouders te vertellen dat hun kind een zorgelijke ontwikkeling met betrekking tot het gedrag doormaakt.

De ouders van de zwijgende middengroep en de meelopers kunnen zich bij de leerkracht melden als zij van hun kind vernemen dat er gepest wordt op school. De Tandem streeft erna om laagdrempelig te zijn en toegankelijk voor de ouders, zodat bij signalering van pestgedrag door de ouders, direct actie kan worden ondernomen.

Ouders kunnen hun kinderen meegeven dat het niet prettig is wanneer er gepest wordt. Dat als hun kind het ziet, ze er stelling in kunnen nemen. Als het kind dat niet durft, dat het dan naar de leerkracht kan gaan. Dit wordt niet gezien als klikken.

Er zit namelijk een fundamenteel verschil tussen melding doen bij de leerkracht en klikken. Bij klikken wil je graag dat de andere persoon in een slecht daglicht komt te staan. Als je vertelt aan de leerkracht dat er iemand gepest wordt, dan doe je dat omdat je graag wilt dat het stopt.

Deel 3: bijlagen

Bijlage 1: Adviezen aan de ouders.

Leerkrachten krijgen te maken met de ouders van slachtoffers, pesters en van de zwijgende middengroep. De ouders van de slachtoffers zullen het meest geneigd zijn om de hulp van de school in te roepen, maar ook de ouders van de zwijgende middengroep zullen zich misschien zorgen maken.

Pesten verzielt immers de sfeer in de klas. Voor ouders van pesters kan de mededeling dat hun kind pest soms erg confronterend zijn.

Adviezen aan ouders van pesters:

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden.
- Praat met het kind om achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen. Maak het kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed aandacht aan het kind.
- Stimuleer het kind tot het beoefenen van een sport om zijn agressie vreedzaam kwijt te kunnen.
- Schakel eventueel deskundige hulp in.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen:

- Bespreek het probleem met de direct betrokken leerkracht(en).
- Lees samen met kind literatuur over pesten op school.
- Beloon het kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer het kind tot het beoefenen van een sport.
- Houd de communicatie met het kind open; blijf dus in gesprek met het kind.
- Steun het kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat het kind opschrijven wat het heeft meegemaakt.
- Laat het kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining.

Als de ouders aangeven dat zij er eigenlijk van hun kind niet met de school over mogen praten, maak hen dan duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken en dat er regelmatig afstemming plaatsvindt met hen.

Adviezen aan andere ouders:

- Neem het probleem serieus: het kan ieder kind overkomen.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Praat met het kind over school, over relaties in de klas, over pesten in de groep en over wat leerkrachten doen.
- Koppel informatie van het kind terug naar de school: wie pest er, wat doen zij en waarom.
- Corrigeer het kind als het voortdurend anderen buitensluit of als het meedoet met pesten.
- Geef als ouder het goede voorbeeld, wees niet neerbuigend of respectloos t.o.v. anderen.
- Leer het kind voor anderen op te komen.

Anti-pest contract De Tandem

1. We beoordelen niemand op het uiterlijk.
2. We zijn aardig voor elkaar.
3. We vragen netjes als we iets willen lenen.
4. We lachen elkaar niet uit.
5. We schelden elkaar niet uit.
6. We roddelen niet over elkaar.
7. We praten met elkaar.
8. We luisteren goed naar elkaar.
9. We bedreigen elkaar niet.
10. We doen elkaar geen pijn.

Ondertekend door groep:

Datum:

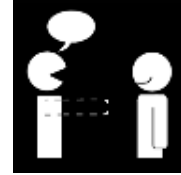
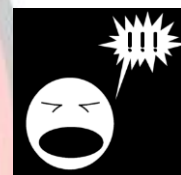

Anti-pest contract

De Tandem

1. We beoordelen niemand op het uiterlijk.
2. We zijn aardig voor elkaar.
3. We vragen elkaar netjes om te lenen.
4. We lachen elkaar niet uit.
5. We schelden elkaar niet uit.
6. We roddelen niet over elkaar.
7. We praten met elkaar.
8. We luisteren goed naar elkaar.
9. We bedreigen elkaar niet.
10. We doen elkaar geen pijn.

Individueel Anti-pest contract De Tandem

1. Ik beoordeel niemand op het uiterlijk.
2. Ik ben aardig voor een ander.
3. Ik vraag netjes of ik iets mag lenen.
4. Ik lach niemand uit.
5. Ik scheld niemand uit.
6. Ik roddel niet over een ander.
7. Ik praat met een ander.
8. Ik luister goed naar een ander.
9. Ik bedreig niemand.
10. Ik doe niemand lichamelijk of geestelijk pijn.

Naam:.....

Groep:.....

Handtekening:.....

De scholen vallend onder het bevoegd gezag van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Almelo gaan bij de aanpak van pesten op school uit van de zogenaamde vijfsporenaanpak. Deze bestaat uit hulp aan: het gepeste kind, de pester, de zwijgende middengroep, de medewerker en de ouders

Vooraf ingevulde voorwaarden:

1. Door mondelinge en schriftelijke informatie worden betrokkenen op de hoogte gebracht van het probleem pesten: wat is pesten (niet plagen), wat zijn de mogelijke gevolgen daarvan, hoe vaak komt het voor, enz.
2. Zowel de school als geheel als iedere medewerker afzonderlijk probeert pesten te voorkomen. Deze preventieve aanpak bestaat o.a. uit:

op schoolniveau:

streven naar goed pedagogisch klimaat en leerlingen veiligheid en geborgenheid bieden.

op medewerker niveau:

- leerlingen duidelijk maken dat signalen van pesten (niet plagen) doorgegeven moeten worden aan de medewerker. Uitleggen dat dit geen klikken is.
- medewerkers noemen leerlingen niet met een bijnaam, die als kwetsend ervaren kan worden of alleen maar met de achternaam, hetgeen erg onpersoonlijk is.
- medewerkers maken geen kleinerende opmerkingen of opmerkingen over kleding en/of uiterlijk, die als kwetsend ervaren kunnen worden.
- medewerker stelt met de leerlingen gedragsregels op en ziet toe op de naleving.
- medewerkers houden bij toerbeurt pleinwacht.

Ter voorkoming van pesten geldt ook voor leerlingen onderling datgene wat hier bij het tweede en derde aandachtsstreepje is opgemerkt. Verder wordt van iedere medewerker verwacht, dat hij werkt aan positieve groepsvorming:

respect voor elkaars mogelijkheden en niet-mogelijkheden
samenwerken: elkaar helpen en niemand buitensluiten
respect voor elkaars spullen en naar elkaar luisteren bij beurten, spreekbeurt ruzies uitpraten, goed maken

3. De medewerker neemt duidelijk stelling:

- indien de medewerker onomstotelijk pesten heeft gesignaleerd, geeft hij duidelijk en ondubbelzinnig aan dat hij dergelijk gedrag verafschuwt en afkeurt.
- hij probeert zicht te krijgen op de oorzaak, de omvang van het pestgedrag en de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer.
- hij informeert zowel de ouders van de pester als de gepeste.
- hij probeert het invoelend vermogen van de pester en de zwijgende middengroep te vergroten (als jij nu eens gepest werd ....).

4. Wanneer het pesten ondanks alle inspanningen doorgaat of opnieuw de kop opsteekt, gaat de school resp. de medewerker over tot een directe, corrigerende aanpak. Hierin staat de medewerker niet alleen: hij kan een beroep doen op het team, de interne begeleiding, directie en hulp inroepen van professionele instanties.